

Konference znalostní hub

Vybraná ekonomická data – podklad pro diskusi „Občas přijde pád“

Jaroslav Koutský – FSE UJEP

RUR, 19.06.2026

Region univerzitě
Univerzita regionu

UNIVERZITA
J.E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

www.rur.ujep.c

z

Konkurenceschopnost příhraničních regionů Česka a sousedních zemí

Koncepte obsahu:

Odborný obsah:

Kartografické zpracování:

Oponent:

doc. RNDr. Jaroslav Koutský, Ph.D. (FSE Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem)

RNDr. Václav Novák, Ph.D. (FSE Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem)

doc. Mgr. Pavel Raška, Ph.D. (PřF Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem)

doc. RNDr. Jan Ženka, Ph.D. (Ostravská univerzita)

Výstup vznikl v rámci řešení projektu

Analýza přeshraniční konkurenceschopnosti krajů ČR

Číslo zakázky: TITSMR821

Program: TAČR Beta2

Doba řešení: 2020–2022

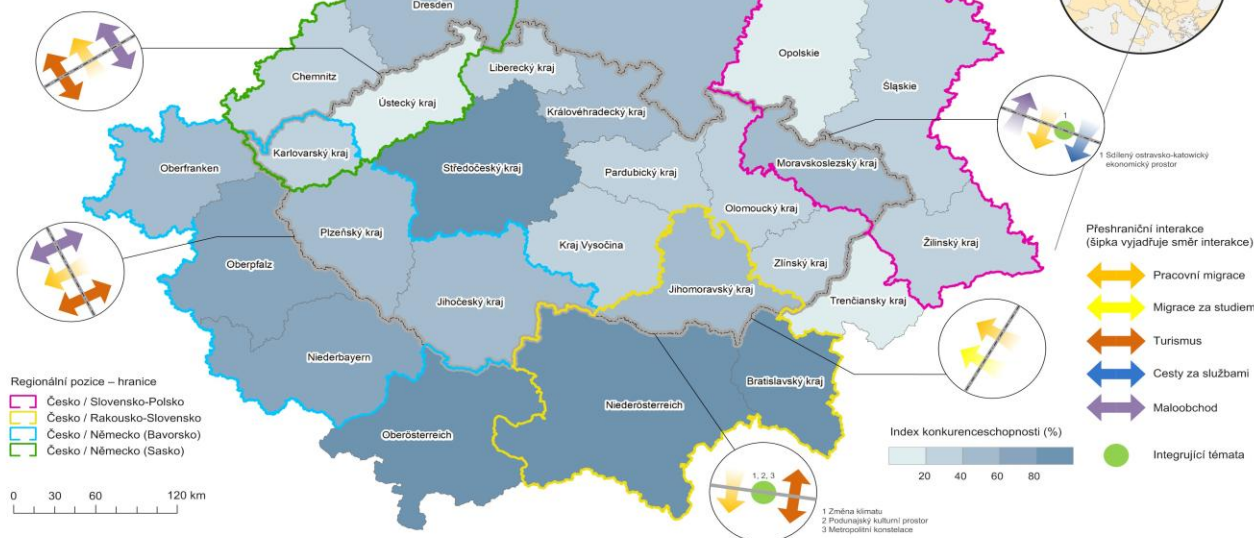
Hlavní příjemce: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Zodpovědný řešitel: doc. RNDr. Jaroslav Koutský, Ph.D.

A Index konkurenceschopnosti a přeshraniční interakce

Česko – hranice

NUTS 2

Úvod

Mapový list je složen ze šesti map znázorňujících socioekonomické charakteristiky makropozice studovaného území. Ty jsou pak na dalších mapových listech doplněny o detailnější vzhled do jednotlivých přeshraničních pozic s pomocí obsahově shodných charakteristik a stejného znakového klíče, výjma indikátoru Obecná míra nezaměstnanosti. Metodika jeho výpočtu je v jednotlivých státech natolik odlišná, že nelze získat srovnatelná data pro nižší řádostní jednotky.

Hlavní mapa (Mapa A), doplněná o malou lokalizační mapu (Mapa A1), znázorňuje vlastní výsledek hodnocení konkurenceschopnosti regionů na úrovni NUTS 3 pomocí nově konstruovaného indikátoru konkurenceschopnosti a dále nejvýznamnější přeshraniční vazby identifikované na základě polostrukturovaných rozhovorů. Další mapy pak doplňují možnosti interpretace získaných výsledků díky srovnání vybraných socioekonomických indikátorů. Poloha všech přeshraničních pozic je na všech mapách znázorněna stejným způsobem.

Konstrukce souhrnného indikátoru regionální konkurenceschopnosti

Tento indikátor vznikl agregací čtyř vybraných ukazatelů užívaných v socioekonomických analýzách. Jedná se o:

- (a) hrubý domácí produkt (HDP) v paritě kupního standardu na obyvatele (rok 2017);
- (b) hrubou přidávanou hodnotu (HPH) ve zpracovatelském průmyslu na zaměstnance (tj. produktivitu práce v přidávané hodnotě ve zpracovatelském průmyslu) v roce 2017;
- (c) podíl znalostních oborů (NACE: J, K, M, N) na celkové zaměstnanosti (rok 2017);
- (d) hrubou míru přirozeného přírůstku (roční průměr za období 2014–2018).

Mechanismus konstrukce souhrnného indikátoru spočívá v přepočítání hodnot dílčích ukazatelů na škálu v rozmezí 0 až 100, přičemž regionu s nejméně příznivou hodnotou (maximální nebo minimální podle smyslu daného ukazatele) je přisouzena hodnota 0 a regionu s nejvýhodnější hodnotou (rovněž maximální nebo minimální) je přisouzena hodnota 100. Ostatním regionům náleží v přímé úměře hodnota mezi nulou a maximem v závislosti na nastavené škále.

Poznámka k jednotlivým přeshraničním pozicím: obdobně jako u jednotlivých sledovaných ukazatelů je postupováno v případě souhrnného indikátoru regionální konkurenceschopnosti. To znamená, že po sečtení přepočtených hodnot za jednotlivé sledované ukazatele je u regionu, u něhož byla zjištěna nejvyšší hodnota součtu, přidělena hodnota 0 a regionu s nejvyšší hodnotou součtu se přisoudí výsledná hodnota 100. Ostatní regiony jsou ohodnoceny v přímé úměře s ohledem na výši jejich součtu přepočtených hodnot za čtyři sledované ukazatele.

Doplňující indikátory

Pomocí kartogramů jsou na dílčích mapách znázorněny následující socioekonomické indikátory:

Mapa B) Hustota zalidnění (počet obyvatel na km²);

Mapa C) Hrubá míra migračního salda (spočtena jako rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých, přepočtený na 1000 obyvatel);

Mapa D) Hrubý domácí produkt (peněžním vyjádřením celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území);

Vzhledem k podstatě přeshraničních vazeb je cíleně využito HDP bez přepočtu dle parity kupní síly.

Mapa E) Obecná míra nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných na ekonomicky aktivních). Tento indikátor není uveden pro doplňující mapy přeshraničních pozic.

Zdroje dat

Eurostat – Statistický úřad Evropských společenství

Český statistický úřad (Česko)

Statistisches Bundesamt (Německo)

Bundesanstalt Statistik Österreich (Rakousko)

Główny Urząd Statystyczny (Polsko)

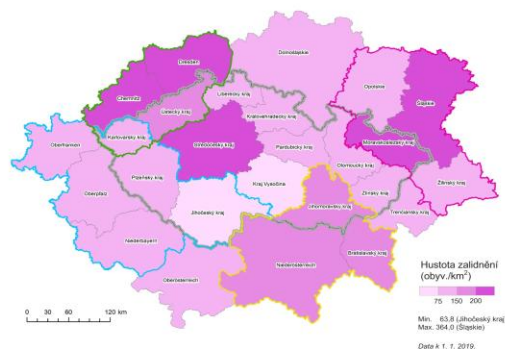
Statistický úřad Slovenskej republiky (Slovensko)

Podkladová GIS data: ESRI Europe Data, Eurostat – Statistický úřad Evropských společenství

Zpracováno v programu ESRI ArcGIS 10.5

Albersovo kuželové plochové zobrazení (AAEC)

B Hustota zalidnění

C Hrubá míra migračního salda

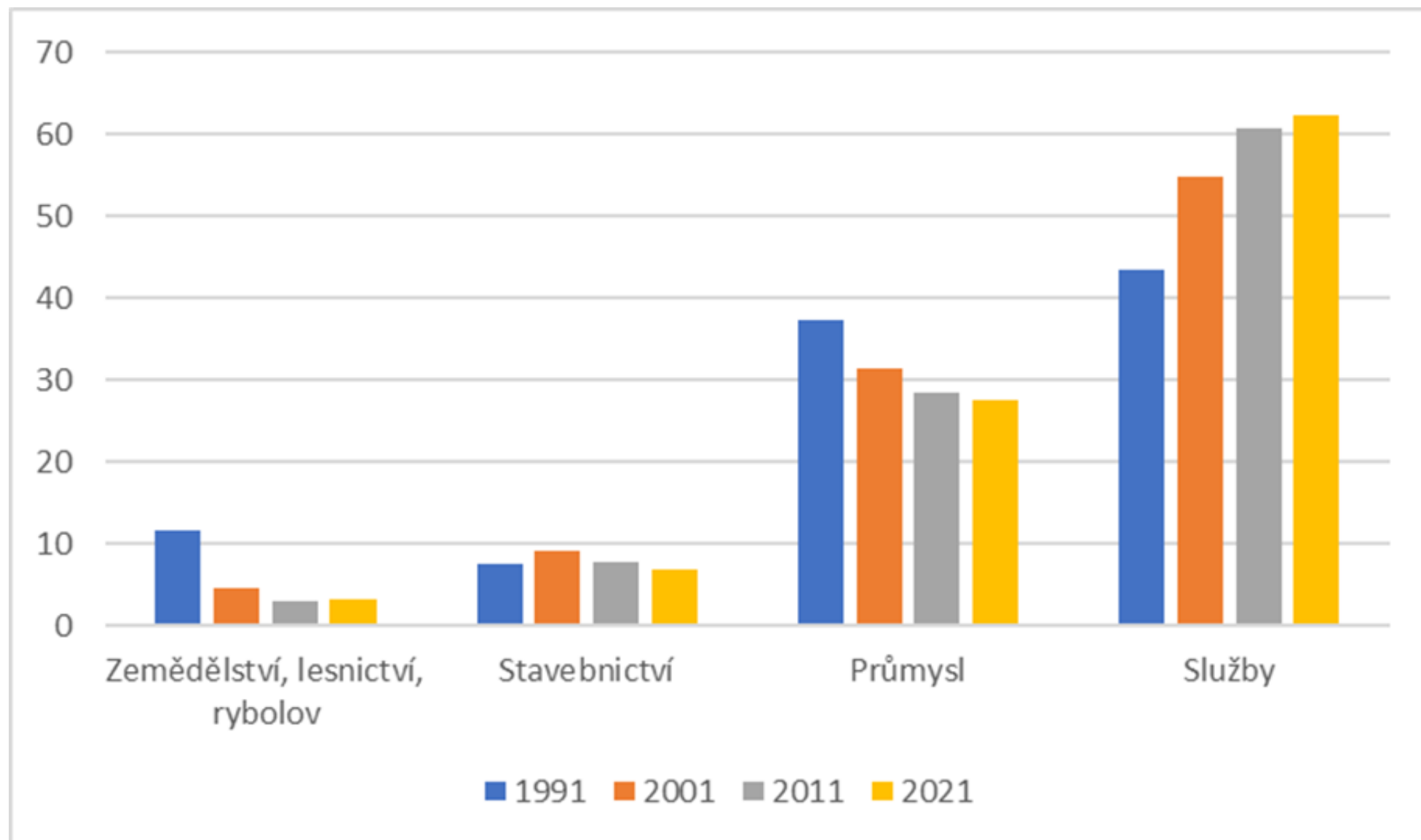
D Hrubý domácí produkt

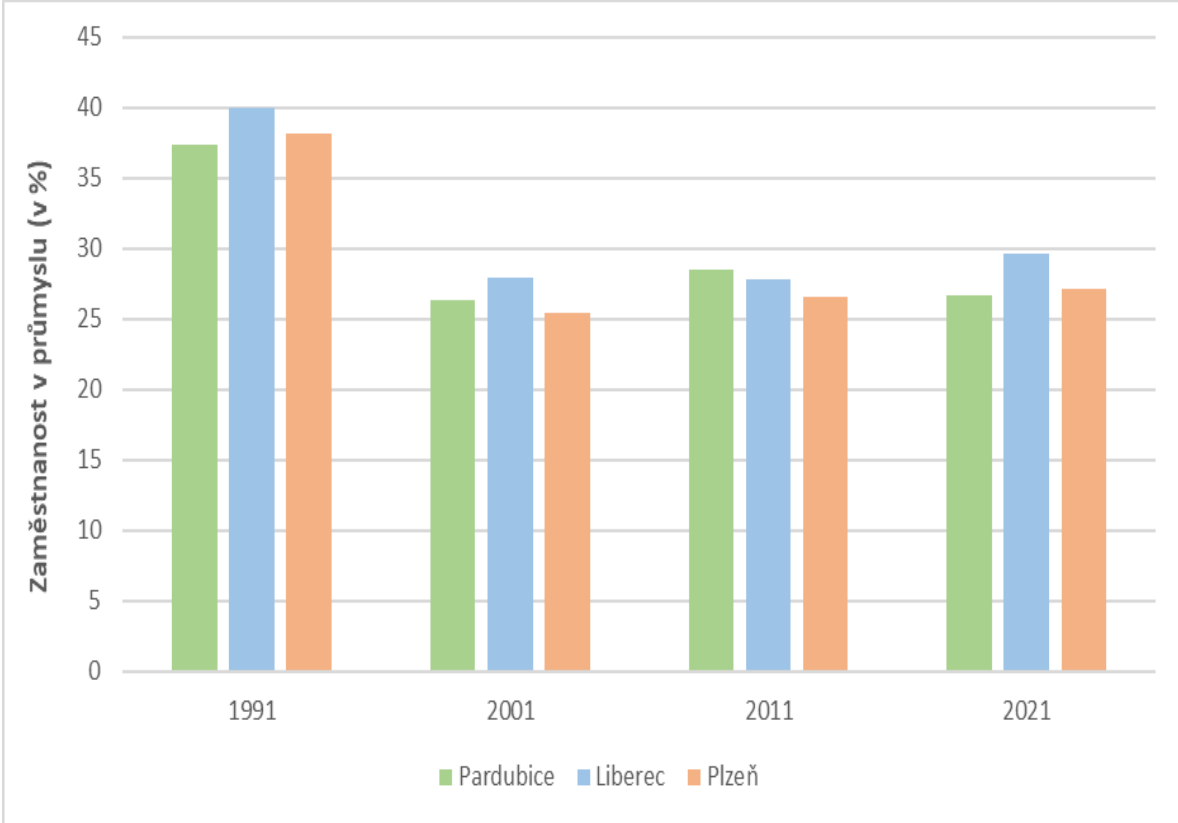
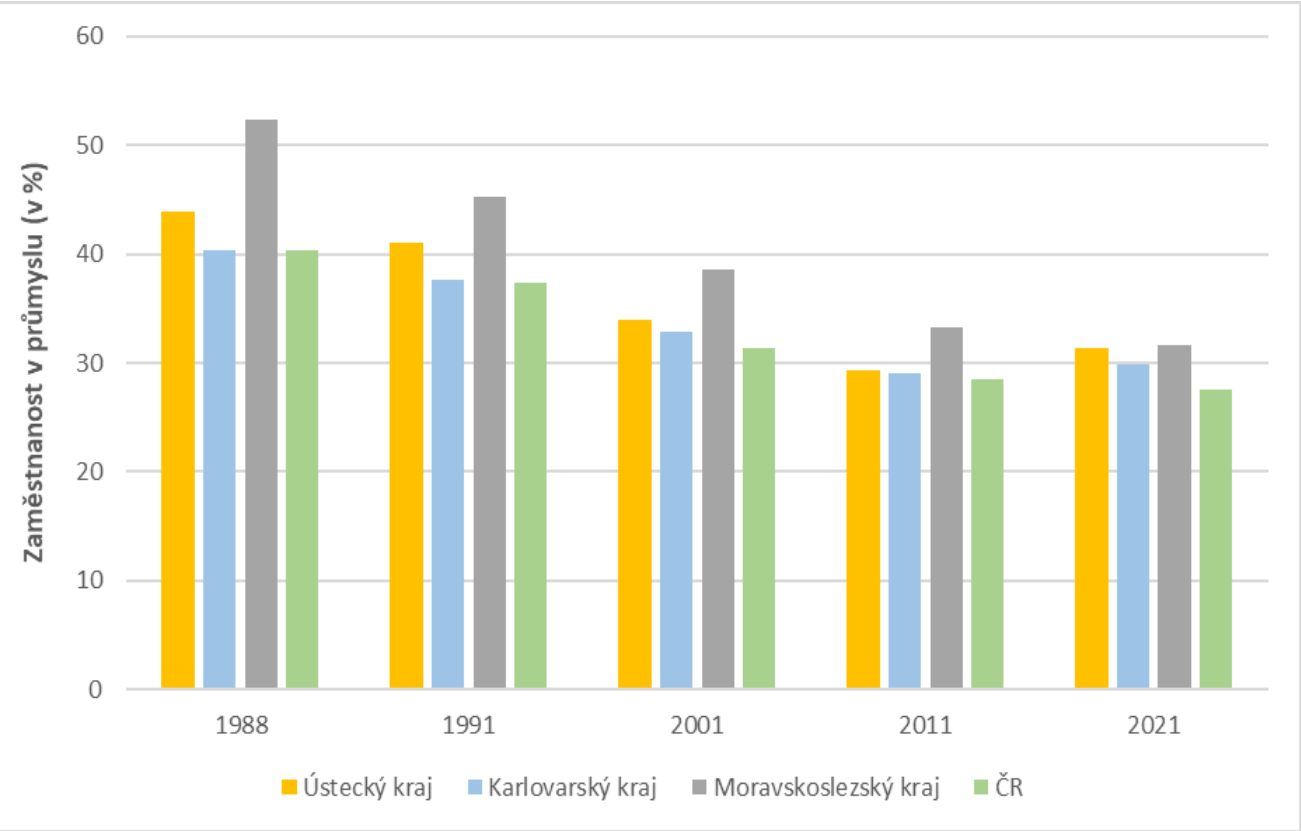

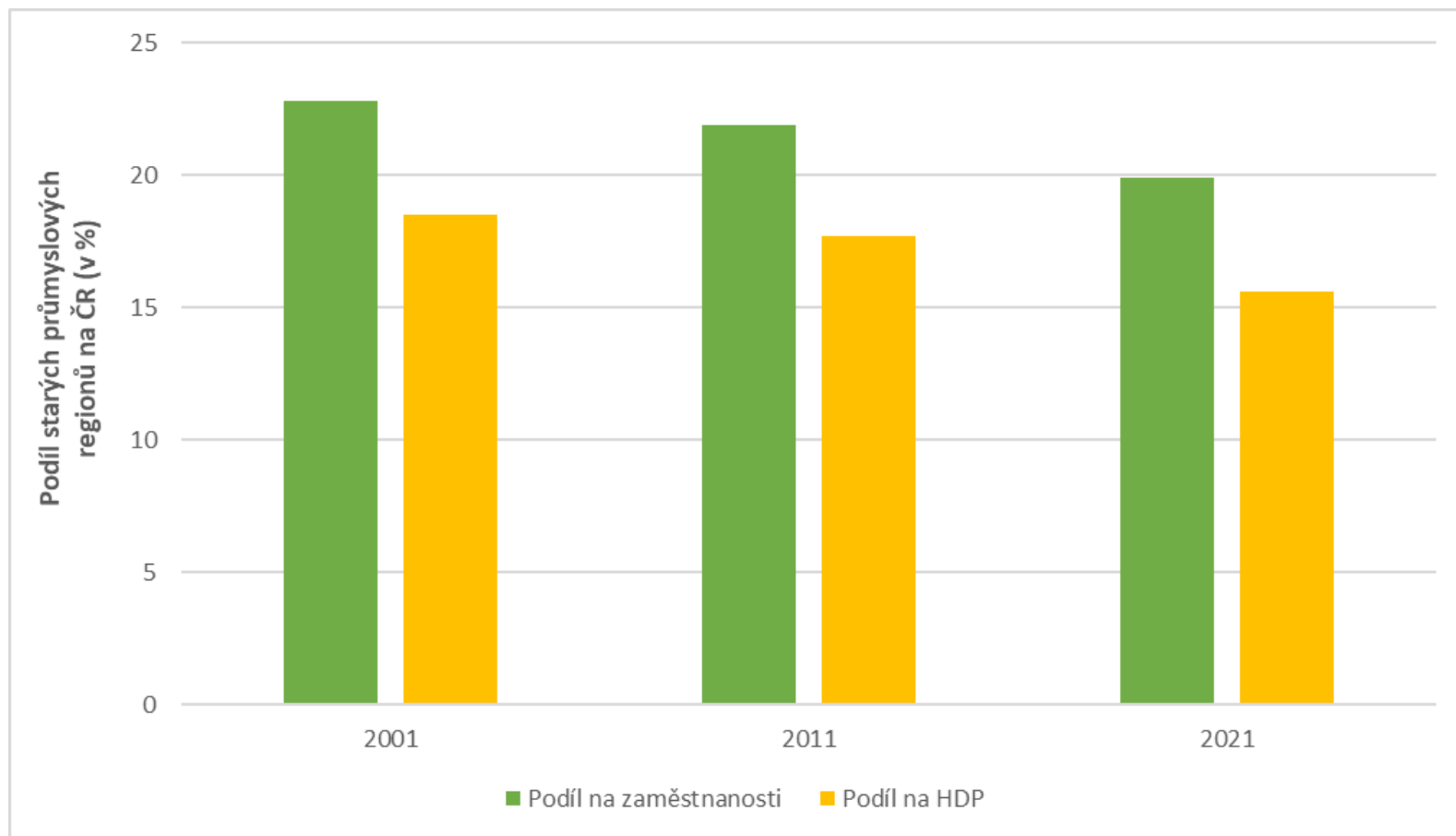
E Obecná míra nezaměstnanosti

Vývoj zaměstnanosti v sektorech NH v ČR (%)

Zaměstnaní v těžbě	ÚK		KVK		MSK		ČR	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1988	53 527	12,6	19 125	12,1	111 231	17,4	262 448	5,0
1991	28 577	7,2	9 263	6,1	52 516	9,1	124 644	2,6
2001	15 480	4,3	6 442	4,4	29 414	5,6	66 629	1,4
2011	9 692	2,4	4 827	3,3	16 565	3,0	41 751	0,8
2021	7 870	2,1	2 604	2,0	7 655	1,4	32 316	0,6

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
životního prostředí

Děkuji za pozornost a pojďme diskutovat😊

Region univerzitě
Univerzita regionu

RUR - Region univerzitě, univerzita regionu reg. č.
CZ.10.02.01/00/22_002/0000210

+ doporučení četby na léto

